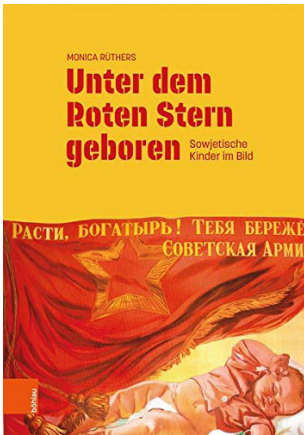

др Милан Радовановић, дипл. историчар
Београд

Друштвена историја у фокусу XLI

Rüthers, Monica, *Unter dem Roten Stern geboren: sowjetische Kinder im Bild*, Böhlau Verlag, Wien, Köln, Weimar 2021, 278 S.

У овој монографији Моника Ритерс, професор историје Источне Европе на Универзитету у Хамбургу (Universität Hamburg), преиспитује положај који је у колективном имагинарном совјетског друштва припадао деци и детињству, односно на који су начин ова два мотива инструментализована у намери да се појединац мобилише и наведе на жртвовање у процесу изградње новог друштва. Традиционално су прикази деце у Совјетском савезу везивани за идеје јединствености државе и идеолошке империје у чијем се центру налазила. Са друге стране, мотивима деце и детињства могла су се циљано приписати и бројна друга значења, кроз процес њиховог преиспитивања или циљаног везивања за одређену врсту осећања. У овом се смислу ауторка фокусира на инструментализацију мотива, метафора и приказа деце и детињства у циљу промовисања широког спектра специфичних тема, односно вредности. Књигу чине уводна студија о улози детета у совјетском колективном имагинарном, закључак и укупно седам поглавља, посвећених фотографијама деце и њиховој вредности као средства за преношење идеолошких порука, наративима који су у СССР везивани за децу и детињство, приказима деце на цртежима и на породичним фотографијама, идеји „совјетског“

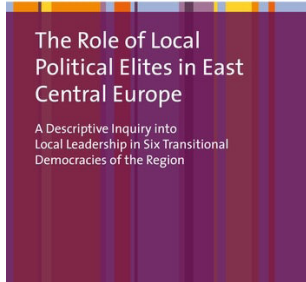

детињства као наднационалној категорији, табуима и контранаративима, култури сећања на детињство у Совјетском савезу и феномену носталгије.

Bădescu, Gruia; Baillie, Britt; Mazzucchelli, Francesco (Ed.), *Transforming Heritage in the Former Yugoslavia*, Palgrave Macmillan, Cham 2021, 400 p.

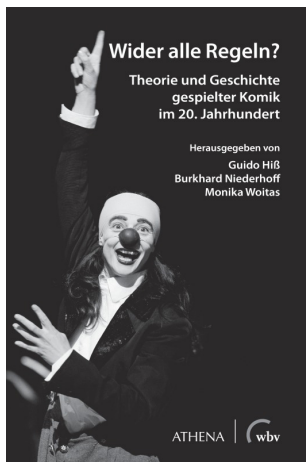
Тридесет година после пада Вуковара и окончања опсаде Сарајева, односно десет година пошто је Косово прогласило независност, ратови за југословенско наслеђе преселили су се из сфере оружаних сукоба у сферу борбе за прошлост. У склопу свеобухватнијих процеса урбицида и етничког чишћења, било је само питање тренутка када ће се и наслеђе наћи на мети сукобљених страна. Ратна разарања изнедрила су сасвим нову интерпретацију прошлости, нову контекстуализацију места и догађаја и нов начин меморијализације. Пошто је 2013. године Хрватска ушла у Европску унију, поставило се питање како би ова заједница, и сама све више подељена под утицајем популизма, национализма и претњи територијалном фрагментацијом, поднети поновно „уједињење“ Југославије у својим оквирима. У овом смислу, аутори прилога објављених у овом зборнику разматрају улогу наслеђа у тренуцима који су обележени сукобима, утицај прошлости на формирање нових идентитета и динамику сећања као процеса у целини. Публикацију чини укупно тринаест прилога, подељених у три тематске целине, које се тичу културе сећања у урбаним срединама, манипулације сећањем и споменичке културе. Зборник су уредили Груја Бадеску, научни сарадник при катедри за историју Источне Европе, Универзитета у Констанцу, Брит Баили, ко-уредник серијала Палгрејв-Мекмилан о културном наслеђу и конфликтима и панел-предавач на Универзитету Кембриџ и Франческо Мацукели, научни сарадник одељења за филозофију и комуникације, Универзитета у Болоњи.

Roxana Marin

Marin, Roxana-Andreea, *The role of local political elites in East Central Europe: A Descriptive Inquiry into Local Leadership in Six Transitional Democracies of the Region*, Budrich Academic Press, Berlin-Toronto 2021, 338 p.

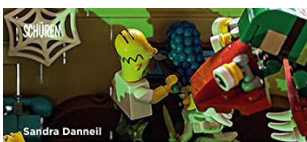
Роксана Марин у овој публикацији покушава да пронађе одговор на питање како већ постојеће елите утичу на развој локалних заједница у деловима некадашње совјетске Европе који се налазе у процесу транзиције. Ауторка анализира континуитет у деловању чланова локалних управа и начин на који је њихов тренутни утицај условљен пореклом и претходним ангажовањем. При томе пореди искуства шест градова (Текучи, Чешка Липа, Олесњица, Ђула, Трговиште и Љевице), односно шест административних јединица (Галац, Либеречки крај, Војводство доњошлеско, жупанија Бекеш, Трговишка област, Њитра) у шест земаља (Румунија, Чешка, Пољска, Мађарска, Бугарска и Словачка). Појединачна поглавља посвећена су формирању чланства локалних управа, биографијама појединачних чланова, обрасцима који се могу приметити у њиховом избору, интеракцији са другим локалним управама, вредностима на којима се при оваквим интеракцијама инсистира као одразу „елитистичког“ карактера и њиховим приоритетима у деловању. Коначно, као парадигматичан пример, детаљно је анализирана локална елита у Олесњици и њена интеракција са другим заједницама.

Hiß, Guido; Niederhoff, Burkhard; Woitas, Monika, *Wider alle Regeln? Theorie und Geschichte gespielter Komik im 20. Jahrhundert*, Athena wbv, Bielefeld 2021, 207 S.

Бавећи се различитим формама игрane комедије у позоришту, перформансу, телевизији и стриповима, стручњаци из области класичне филологије, англистике, германистике, компаратистике, позоришних,

односно медијских студија чији су радови сакупљени у овом зборнику покушавају да пронађу одговор на питање како комедија успева да пронађе равнотежу између процеса конструкције и деструкције, при томе нас наводећи да на предочену контрадикторност одреагујемо на тачно одређени начин. Закључак који се при томе намеће јесте да играна комедија не почива, како је већ дубоко уврежено мишљење, на кршењу постојећих норми, већ на успостављању и уништавању поретка као таквог. Исто је приметно у традицијама британске комедије и гротескно-комичног театра даде и футуризма, али и код Стравинског, Јонеска и Бекета. Интересантне примере за настанак и развој комедије из искуства контрадикторности аутори налазе и у жанровима фарсе и апсурдног, односно метапозоришним формама (Едуардо де Филипо, Михаел Фрајн и Томас Бернард). Зборник су уредили др Гвидо Хис, професор позоришних уметности, др Буркхарт Нидерхоф, професор новије енглеске књижевности и позоришта при Рурском универзитету у Бохуму (Ruhr-Universität Bochum) и др Моника Волтас, професор позоришних уметности. Све троје предаје на Универзитету Рурске области у Бохуму (Ruhr-Universität Bochum).

Trick, Treat, Transgress

Danelli, Sandra, Trick, Treat, *Transgress – The Simpsons Treehouse of Horror as a popular-culture History of the digital Age*, Schüren Verlag GmbH, Marburg 2021, 314 S.

Премијерно приказани на самом крају осамдесетих, „Симпсонови“ су током последње деценије XX века стекли статус својеврсне иконе америчке (али и светске) контракултуре. Истраживања која се тичу различитих аспеката најдуговечније анимиране серије у историји телевизије су многобројна и тематски разноврсна. Један је њен део, међутим, све до сада измицао пажњи академске јавности. Специјалне, троделне, епизоде које се од друге сезоне емитују поводом Ноћи вештица представљају микрокосмос

унутар света „Симпсонових“ и Сандра Данели, постдок у области англистике/американистике на новооснованом Институту за језик, литературу и културу (Institut für Sprache, Literatur und Kultur), Техничког универзитета у Дортмунду, управо им на овај начин и приступа. Ауторка специјале посматра као наследнике субверзивне традиције серије, при чему је њена основна претпоставка да су „Симпсонови“ умногоме дефинисали начин на који се перципира пре свега телевизијски програм у САД, али и америчка култура генерално. Сходно томе, специјали за Ноћ вештица обликовали су начин на који свет доживљава амерички хорор. Основно питање на које ова монографија покушава да одговори јесте да ли ове јединствене епизоде серије „Симпсонови“ представљају почетак нове традиције преиспитивања образаца и митова који доминирају америчком популарном културом и како ће ова тенденција до изражаја доћи у далеко ширем и разноврснијем медијском окружењу савременог доба.